

VÁLASZADÓ

2020/3. március

Nyugdíj: így igazolható a szolgálati idő

Online számlaadatok és adóellenőrzések

Termőföld-bérbeadás: bevétel adózása

A kötetlen munkaidő-beosztás buktatói

Kérdések és válaszok

ADÓ
2020

3

Kedves Olvasó!

Az influenzaszезон és a koronavírus kapcsán az Adózóna utánajárt, milyen következményei lehetnek, ha a munkavállalók betegen is bemennek a munkahelyükre, milyen jogok illetik meg, illetve kötelezettségek terhelik a munkáltatókat és dolgozóikat.

Közeledik a termőföldek bérbeadásából származó bevétel bevallási határideje: a bevallást a magánszemélyeknek a jövedelem megszerzésének évét követő év március 20-áig kell teljesíteniük. Mikor adóköteles és mikor adómentes a termőföld bérbeadásából származó bevétel? Mi képezi az adóalapot? Összefoglaltuk a tudnivalókat.

Újra és újra felmerülő kérdés az is, hogy a kisadózó vállalkozó milyen tb-szolgáltatásra szerezhet jogosultságot, kell-e alkalmazni az úgynevezett arányos szolgálati idő-számítást. A választ megtudhatja írásunkból.

Foglalkozunk még – egyebek mellett – az online számlaadatok alapján folytatott adóellenőrzésekkel, az öregségi nyugdíj melletti munkavégzés feltételeivel, a társas vállalkozói jogviszonyra vonatkozó tb-szabályok ellentmondásaival és a kötetlen munkaidő-beosztás buktatóival is.

Köteles hazaküldeni a munkáltató a fertőző beteg dolgozót

A téli influenzás időszakban általános jelenség, hogy a munkavállalók egy része betegen, sőt, lázasan is dolgozik, mert félti az állását vagy a munkateher, helyettesítési nehézségek miatt nem teheti meg, hogy otthonában gyógyuljon. Mindeközben nemcsak a munkavállaló, hanem a munkáltató érdeke is azt kívánná meg, hogy a lehető legrövidebb időn belül egészséges, kipihent, a munkájára koncentráló munkavállaló álljon rendelkezésre.

Tájékoztatás, együttműködés – jóban-rosszban

A munka törvénykönyve (Mt.) vonatkozó rendelkezése szerint a munkavállaló köteles a munkáltató által előírt helyen és időben, munkára képes állapotban, azaz kellően kipihenten és egészségesen megjelenni. Ebből következően, ha

a dolgozó beteg, orvoshoz kell mennie, arról megfelelő módon tájékoztatnia kell a munkaadóját. Az Mt. előírja, hogy a hatálya alá tartozók kötelesek egymást minden olyan tényről, adatról, körülményről vagy azok változásáról tájékoztatni, amely a munkaviszony létesítése, valamint a törvényben meghatározott jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése szempontjából lényeges.

Ebből az is következik, hogy ha a munkavállaló a betegsége ellenére mégis bemegy a munkahelyére, azt is jeleznie kell. Ez az, amire ritkán kerül sor, sőt, talán kissé életszerűtlen is: a munkáltatóm elé állok és közlöm vele, hogy beteg vagyok, de természetesen minden (meglévő) erőmmel hősiesen elvégzem a munkámat. Furcsa pillantásokat kellene elviselnünk, a mulasztásból eredően viszont súlyos következményeket is. Ha például a 2-es villamos vezetője közvetlenül a munkába állását megelőzően olyan gyógyszert vett be, amely tompaságot, kábultságot okoz, akkor elég egy apró

figyelmetlenség, és több ember élete kerül veszélybe. Betegen nem lehet maximális munkateljesítményt nyújtani, csökken az intenzitás és a koncentráció, növekszik a hibázási lehetőség.

A keresőképtelenség közlésének módját a törvény nem határozza meg, mindenképpen ajánlott bizonyítható módokat választani (például e-mail és telefon együtt). Ha a munkavállaló ennek a kötelezettségének kirívóan nem tesz eleget, akkor a munkaviszonya megszüntethető, arra hivatkozva, hogy a munkáltatót a keresőképtelenség ideje alatt – a Kúria eseti döntése szerint – fokozott együttműködési kötelezettség terheli. Nemcsak azt kell a munkáltató tudomására hozni, hogy a munkavállaló beteg, hanem annak várható időtartamát is. Ennek elmulasztása azonban már nem jár szigorú következményekkel, hiszen a betegség tényéről a munkáltatónak tudomása van. Ettől kezdődően már ő is köteles érdeklődni a munkavállaló hógyléte felől, és mindaddig nem intézkedhet hátrányosan a távol lévő munkavállalóra nézve, amíg meg nem bizonyosodott a keresőképeségéről.

A keresőképtelen állományba vett munkavállaló – ha az orvos utasítása ekként szól – rövid időre sem mehet be a munkahelyére, még a saját kezdeményezésére sem. A munkáltató erre irányuló utasításának teljesítését megtagadhatja, mivel az jogszabályba ütközik. Sőt, ha a munkavállaló fertőző beteg, akkor a munkahelyén való megjelenése mások egészségét, testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyezteti, így a munkavégzésre irányuló munkáltatói utasítást köteles is megtagadni.

Nézzük meg a munkáltatói oldalt!

Tény, hogy a munkavállalók féltik az állásukat, így sok esetben, amíg bírják – akár lázasan is – ellátják munkaköri feladataikat. Éppen ezért kétoldalú a felelősség: ha a munkáltató észleli, hogy beteg a munkavállaló, köteles orvoshoz, illetve hazaküldeni. Ez közös érdek, ugyanis betegen dolgoztatni felelőtlenység, hosszabb távon komoly problémákat okozhat, akár szövődmények is kialakulhatnak. A jelenléti bónusz vagy a felmondással „fenyegetés” nem vezet eredményre.

Az influenzás dolgozó a kollégáit is megfertőzheti, így akár az egész munkahelyi kollektíva keresőképtelenné ▶

válhat és mindenki helyettesítéséről gondoskodni kell. Azaz a többi munkavállaló védelme is indokolja az orvos felkeresését. Sőt, szélsőséges esetben a megbetegedett dolgozók akár kártérítési igénnyel is élhetnek a munkaadó felé, tekintettel arra, hogy nem küldte haza a beteg munkavállalót, így ők is ágnak estek, emiatt keresetvesztés érte őket.

Ha a munkavállaló fertőző beteg, a munkáltató köteles megtagadni a foglalkoztatását, és orvoshoz küldeni a keresőképeség elbírálása érdekében. A fertőző betegség fennállása alatt gondoskodnia kell arról, hogy ne kerüljön személyes érintkezésbe a többi munkavállalóval. Egyes munkakörök esetén a beteg munkavállaló akár a munkáltató üzlet hírnevét, hitelét is ronthatja – példának okáért nem biztos, hogy egy étterem vendégei jóízűen fogyasztják el a marhasteaket, ha annak felszolgálása közben a pincér folyamatosan tüsszögött és orrot fújta.

Tény, hogy nehéz megítélni, mikortól beszélhetünk beteg munkavállalóról. Álláspontom szerint a mindenki

számára szemmel látható esetek tartoznak ide: erőteljes köhögés, lázas állapot, sápadt, gyenge, levert dolgozó.

Adatvédelem

A dolgozót az egészségügyi adataival összefüggésben személyiségi jogvédelem illeti meg. Az Mt. e körben akként rendelkezik, hogy a munkáltató a munkavállalótól olyan nyilatkozat megtételét vagy személyes adat közlését követelheti, amely a munkaviszony létesítése, teljesítése, megszűnése (megszüntetése) vagy a törvényből származó igény érvényesítése szempontjából lényeges.

Annak megítélése, hogy keresőképtelen-e a munkavállaló, orvosi szakkérdés, tehát nem a munkavállaló és nem is a munkáltató dönt róla. Abban az esetben tehát, ha a keresőképtelenség nincs megállapítva, a munkavállaló munkaidő alatt köteles munkavégzésre képes állapotban rendelkezésre állni.

Mi a teendő abban az esetben, ha a munkáltató hazaküldi a köhögő munkavállalót, de az orvos nem nyilvánítja őt keresőképtelenné?

Megítélésem szerint ekkor a munkavállaló addig nem veheti fel a munkát, míg erre engedélyt nem kap, a munkáltató pedig választhat: vagy szabadságot ad ki részére (noha így nem teljesül azon előírás, miszerint 15 nappal korábban kell közölni a szabadság kiadását), vagy mentesíti a dolgozót a munkavégzési kötelezettség alól, távolléti díj fizetése mellett. Természetesen itt is irányadó az Mt. valamennyi alapvető rendelkezése, és a munkáltató e jogával nem élhet vissza.

Adja magát a kérdés: köteles-e eleget tenni a munkavállaló a külföldi kiküldetésnek, ha az például a mostanában terjedő koronavírussal érintett területre irányul? A munkáltatóra a fenti rendelkezések irányadók a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás esetén is: a munkavállaló jogosult megtagadni a munkáltatói utasítás teljesítését, ha az utasítás végrehajtása az életét, egészségét vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné.

Azaz a munkáltató kiküldetés esetén is köteles biztosítani munkavállalói ►

Rendelje meg most legalább fél évre a HVG-t,

mert 2 db Philips LatteGo automata kávégépet is kisorsolunk az előfizetőink között.

RÉSZLETEK ÉS MEGRENDELÉS:
bolt.hvg.hu/hvg-elofizetes

Az akció 2020. március 15-ig tart.

hvg

SERPpa

INTEGRÁLT
VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI
RENDSZER

Optimalizált üzleti folyamatok

Valós idejű adatok

Megalapozott döntések, tervezhetőség

**Professzionális megoldás
KKV-k számára**

PROGEN

www.progen.hu

számára az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit. A munkavállaló tehát külföldi kiküldetés esetén nem kötelezhető arra, hogy olyan területre utazzon, amely például koronavírus-fertőzéssel érintett.

Mit tehetünk, ha a főnökünk, a munkáltatói jogkör gyakorlója utasítgat betegen?

Sajnos erre nincs biztos módszer: udvariasan megkérhetjük arra, hogy inkább otthon gyógyulgasson, biztatva, hogy nélküle is boldogul a kollektíva, telefonon, e-mailben lehet tartani a kapcsolatot.

Ha ez nem vezet eredményre és a főnök megfertőzi a munkatársakat, marad a kárigény érvényesítése a kieső jövedelemre tekintettel. Itt azonban nehézkes a bizonyítás, és az alá-fölérendeltségi viszont fennállása sem könnyíti meg a beosztottak helyzetét.

dr. Hajdu-Dudás Mária
munkajogi ügyvéd

Termőföld bérbeadásából származó bevétel adója

Mikor adóköteles és mikor adómentes a termőföld bérbeadásából származó bevétel? Mi az adóalap? Hogyan kell adózni, ha a bérlő terményben fizet? Milyen teendői vannak a bérleti díj kifizetőjének és a bérbeadónak? Összefoglaltuk a közelgő határidők miatt aktuális tudnivalókat.

A bérleti díj utáni adókötelezettség

A személyi jövedelemadóról szóló törvény (szja-törvény) 17. § (4) bekezdésében foglaltak alapján a magánszemély termőföld-bérbeadásból származó bevételének – ha az nem adómentes – egésze külön adózó jövedelemnek minősül, amelynek bevallására és a jövedelmet terhelő adó megfizetésére vonatkozó szabályokat az szja-törvény 73. §-a határozza meg. Ha a magánszemély termőföldet ad bérbe és a bérbeadás nem minősül adómentesnek (például a bérleti szerződés időtartama nem éri el az 5 évet), akkor 15 százalék személyi jövedelemadó megfizetésére köteles a termőföld

bérbeadásából származó bevétele után.

Adókötelezettség esetén a bevétel egészét kell jövedelemnek tekinteni, vagyis e bevétellel szemben költséget elszámolni nem lehet. A jövedelem utáni adót az arra illetékes önkormányzati adóhatósághoz kell bevallani és befizetni.

A bérbeadó személyének változása

Ha a föld tulajdonosának személyében változás történik (például meghal a bérbeadó), a változástól függetlenül kell megítélni, hogy a korábbi tulajdonossal megkötött szerződés legalább 5 évre szól-e vagy sem.

Ha a haszonbérlet időtartama alatt az új tulajdonosnak olyan, már meglévő szerződés alapján teljesítenek kifizetést, amely a törvényi feltételnek megfelelően legalább 5 évre szól, akkor az e szerződés alapján kifizetett bérbeadásból származó jövedelem adómentes.

Adóügyi szempontból tehát nincsen kihatása annak, ha a haszonbérleti szerződésben megváltozik a földterület tulajdonosa.

Mikor adómentes a bérleti díj?

A termőföld bérbeadásából származó jövedelem adómentességére vonatkozó szabályokat az szja-törvény 1. számú mellékletének 9.4. pontja tartalmazza, mely szerint adómentes a termőföld-bérbeadásból származó bevétel, ha a termőföld haszonbérbeadása alapjául szolgáló, határozott időre kötött megállapodás (szerződés) alapján a bérlet időtartama az 5 évet (az adómentesség feltételül szabott időtartam) eléri.

Az adómentesség megállapításakor az írásban megkötött bérleti szerződés időtartama az irányadó.

Abban az esetben, ha a mentesség alapjául szolgáló szerződés az adómentesség feltételül szabott időtartamon belül bármely okból megszűnik – kivéve, ha az a szerződő feleken kívül álló ok miatt következik be, illetve, ha a haszonbérleti szerződés azonnali hatályú felmondására kerül sor –, a magánszemély köteles a korábban meg nem fizetett adót késedelmi pótlékkal növelt összegben a szerződés megszűnése éve kötelezettségeként megállapítani, bevallani és megfizetni (szja-törvény 1. sz. melléklet 9.4. pont 9.4.2. alpontja).

Terményben kiadott bérleti díj

A terményben kiadott földbérleti díj sem tekinthető adóköteles bevételnek, ha arra legalább 5 évre megkötött szerződés alapján kerül sor. Az így szerzett termény elidegenítése ingóértékesítésnek számít, amelynél a szerzési érték igazolására elfogadható a bérbevevő azon igazolása, amelyet a bérleti díj terményben történő teljesítéséről kiadott.

A bérleti díj terményben való kiadása esetét az áfa szempontjából cserének kell tekinteni. Amíg a termőföld bérbeadása áfamentes tevékenység, az ez után járó bérleti díj terményre történő átváltása esetén a termény áfás árát kell az ellenérték kiszámításakor figyelembe venni, mintha azt a bérleti díj összegéért a bérbeadó megvásárolta volna.

Az szja-törvény 5. § (1) bekezdése értelmében, ha a magánszemély nem pénzben jut az önálló tevékenysége (például bérbeadás) ellenértékéhez, akkor bevételnek a kapott vagyoni érték forintban kifejezett szokásos piaci értékét kell tekinteni. Szokásos piaci értéknek (szja-törvény 3. § 9. pont) az adott időpontban ismert árat kell tekinteni.

Az érvényesített ár alkalmazását a bérlőnek kell alátámasztania, például a vevők felé számlázott egységgel, vagy ennek hiányában a helyben szokásos (esetleg a „szomszéd” bérlő által érvényesített) értékesítési árakkal.

A jövedelem bevallása és az adó megfizetése

A jövedelem bevallásának és az adó befizetésének módjáról az szja-törvény 73. §-a rendelkezik a következő módon, amennyiben a termőföld bérbeadásból származó bevétel nem tekinthető adómentesnek:

- A föld bérbeadásából származó jövedelem (ideértve a földjáradékot is) adóztatása a föld fekvése szerint illetékes önkormányzati adóhatóság feladata. Az ebből származó valamennyi bevétel az önkormányzat költségvetését illeti meg, és az az önkormányzattól nem vonható el.
- A föld bérbeadásából származó – az szja-törvényben meghatározott – jövedelem adóját a magánszemélynek kell megállapítania, továbbá a föld fekvése szerint illetékes önkormányzati adóhatóságnál kell bevallania és megfizetnie (önadózás).

A bevallást a magánszemélynek az erre a célra rendszeresített nyomtatványon a jövedelem megszerzésének évét követő év március 20-áig kell teljesítenie.

Ha a magánszemély több önkormányzat illetékességi területén szerez bevételt föld bérbeadásából, az adóbevallást és adófizetést önkormányzati adóhatóságoként külön-külön kell teljesíteni.

A főváros esetében a föld fekvése szerint illetékes önkormányzati adóhatóság alatt a fővárosi önkormányzat főjegyzőjét kell érteni.

■ Nem kell adóbevallást tennie annak a magánszemélynek, akinek földbérbeadásból származó jövedelme kizárólag kifizetőtől származik és a kifizető az adót levonta, vagy a föld bérbeadásából származó jövedelme mentes az adó alól.

■ Ha a föld bérbeadásából származó bevétel kifizetőtől származik, akkor az adót a kifizető állapítja meg, vonja le, vallja be és fizeti meg.

Nem terheli a kifizetőt haszonbérbeadás esetén az adómegállapítási

kötelezettség, ha a magánszeméllyel az adómentesség feltételül szabott időtartamra kötött haszonbérleti szerződést.

A kifizetőnek a föld bérbeadásából származó jövedelemből levont adót a föld fekvése szerint illetékes önkormányzati adóhatósághoz kell átutaltatnia a kifizetést követő hó 12. napjáig. A levont adóról a kifizetőnek az adóbevallást a föld fekvése szerint illetékes önkormányzati adóhatósághoz az adóévet követő év február 25-éig kell benyújtania.

Abban az esetben, ha a magánszemélynek földbérbeadásból olyan bevétele, jövedelme keletkezik, amely nem kifizetőtől származik, vagy a kifizető a jövedelem juttatásakor az adót elmulasztotta levonni, vagy a kifizető a bérleti díjat természetben fizette meg, a vagyoni érték után az adót a magánszemélynek a jövedelem megszerzésének negyedévét követő hó 12-éig kell megfizetnie.

Ha az adómentesség feltételül szabott időtartamra kötött bérleti szerződés ezen időtartam lejártá előtt

adófizetési kötelezettséget keletkeztető módon megszűnik, akkor az adót a magánszemélynek az szja-törvény rendelkezése szerint kell megállapítani, bevallania és megfizetnie.

Ez késedelmipótlék-fizetési kötelezettséggel is jár egyben, mivel az adót az egyes adóévekre kell megállapítani és a késedelmes adófizetés teljesítése szankciót von maga után. A kifizetőnek az általa kifizetett bérleti díjról és a levont adóról igazolást kell kiadnia a magánszemély számára.

Adókötelezettség esetén az e jogcímen megszerzett bevételt a bevételi nyilvántartásba kell bejegyezni. (A bevételi nyilvántartást nem kell hitelesíteni.) Nem kell bevételi nyilvántartást vezetni, ha a termőföld bérbeadásából származó bevétel kizárólag kifizetőtől származik.

Ebben az esetben a bevételével összefüggő nyilvántartási kötelezettségét a magánszemély a kifizető által kiállított igazolás megőrzésével teljesíti.

Lepsényi Mária
adószakértő ►

RENDELJE MEG A HVG 2020-AS KÜLÖNSZÁMAIT!

Tudjon meg mindent
az aktuális adó- és tb-
változásokról!

A KIADÓN KERESZTÜL
MOST 15% KEDVEZMÉNNYEL
VÁSÁROLHAT.

Megrendelés:
bolt.hvg.hu/kulonszam

Katások nyugdíja: a szolgálati idő számítása 2020-ban – példával

Újra és újra felmerülő kérdés, hogy a kisadózó vállalkozó a járulékfizetése alapján milyen mértékű társadalombiztosítási szolgáltatásra szerezhet jogosultságot, valamint esetükben kell-e alkalmazni az úgynevezett arányos szolgálati idő-számítást, vagy a befizetéseik után minden esetben az adott időszak teljes időtartama nyugdíjra jogosító szolgálati időként elismerhető lesz.

Az arányos szolgálati idő fogalmát az 1998. január 1-jétől hatályos, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) 39. paragrafusa vezette be, melynek rendelkezéseit az 1996. december 31-ét követően fennállt, külön meghatározott biztosítási jogviszonyok esetében kell alkalmazni.

Az említett szakasz gyakorlatilag arról rendelkezik, hogy ha a meghatározott biztosítási jogviszonyban – részmunkaidő, főállású kisadózó, őstermelő stb. – szerzett, elért, nyugdíjjárulék-alapot képező kereset, jövedelem a külön jogszabályban meghatározott minimálbérnél kevesebb, akkor a nyugdíj mértéke szempontjából (Tny. 20. §) a biztosítási időnek csak az arányos időtartama vehető szolgálati időként figyelembe. Ebben az esetben a szolgálati idő és a biztosítási idő aránya azonos a nyugdíjjárulék alapját képező kereset, jövedelem és a mindenkor érvényes minimálbér arányával.

Mint az a fentiekből is kitűnik, a nyugellátás megállapítása szempontjából elkülönül a nyugdíjjogosultsághoz – a Tny. 18. paragrafus (2) bekezdésének b) pontja szerinti öregségi nyugdíjra jogosultsághoz, valamint a Tny. 18. paragrafusának (2a) pontja szerinti nők kedvezményes nyugdíjára való jogosultsághoz – figyelembe vehető szolgálati idő, valamint a nyugellátás összegének (Tny. 20. §) megállapításakor figyelembe vehető szolgálati idő tartama.

A nyugdíjjogosultsághoz a szolgálati idő megállapításánál minden esetben a biztosítási idő teljes időtartamát figyelembe kell venni, ezzel szemben a nyugellátás összegének megállapításakor csupán a Tny. 39. paragrafusaiban rögzített arányos időtartammal kell számolni.

A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (Ktv.) rendelkezései szerint a főállású kisadózó vállalkozó választhat, hogy az e tevékenysége, biztosítási jogviszonya alapján keletkezett közteherfizetési kötelezettségeit havi 50 ezer vagy 75 ezer forint összegű tételes adó megfizetésével rendezi. Havi 50 ezer forintos tételes adó fizetése esetén, a társadalombiztosítási ellátások igénybevétele során járulékalapot képező jövedelemként havi 98 100 forint vehető figyelembe, havi 75 ezer forintos tételes adónál viszont havi 164 000 forint a járulékalap.

Figyelembe véve a minimálbér idei évben érvényes összegét – havi 161 000 forint –, ha a főállású kisadózó vállalkozó csak havi 50 ezer forint tételes adót fizet, akkor a Tny. 20. paragrafusa szerinti nyugdíjmérték megállapításánál kizárólag az adott időtartam arányos részét fogja szolgálati időként megszerezni, ugyanakkor a nyugdíjjogosultság szempontjából minden esetben a teljes időtartam szolgálati időnek számít. Ezzel szemben, ha havi 75 ezer forint tételes adót fizet a kisadózó, akkor esetében mind a nyugdíjjogosultság, mind a nyugdíj mértéke szempontjából a teljes időtartam szolgálati idő lesz.

A főállású kisadózó idei évre vonatkozó jogszerzését az alábbi példán keresztül mutatjuk be:

ha egész évben havi 50 ezer forint tételes adót fizet a kisadózó, úgy a 2020. évre nyugdíjra jogosító szolgálati időként 366 napot fog szerezni (a szökőév miatt), ugyanakkor a nyugdíj mértéke szempontjából arányosítani kell a szolgálati időt, mivel az adott évre vonatkozó járulékalapja nem éri el a minimálbér éves mértékét.

Január 1-jétől december 31-éig $12 \times 98\,100 = 1\,177\,200$ forint a 2020. évi járulékalap. A 2020. évi minimálbér összege havi 161 000 forint, évi 1 932 000 forint.

Az arányos szolgálati idő mértéke: $1\,177\,200 / 1\,932\,000 = 0,6093$ megszorozva az adott időszak naptári napjainak számával ($366 \times 0,6093 = 224$ nap), azaz a kisadózó 366 nap helyett csak 224 nap szolgálati időt szerez a nyugdíj mértéke szempontjából.

Ha a kisadózó egész évben a magasabb – havi 75 ezer forintos – tételes adót fizeti meg, akkor nem kell arányosítani a szolgálati időt, hiszen

az éves járulékalap $12 \times 164\,000$ forint = 1 968 000 forint, ami meghaladja az adott időszakra vonatkozó minimálbér összegét ($12 \times 161\,000$ forint = 1 932 000 forint).

Winkler Róbert
nyugdíjszakértő

Adóellenőrzések az online számlaadatok alapján

A NAV tájékoztatása szerint az online számlarendszerben eddig 279 ezer adózó közel 70 millió számlaadatot küldött be, és az adóhatóság 24 ezer adóellenőrzésnél vette figyelembe az adatokat. Biztosan számíthat adóellenőrzésre, akinél 1 millió forint feletti eltérést lát az adatokban az adóhatóság, vagy aki olyan cégekkel állt kapcsolatban, amelyek már felszámolás vagy kényszertörés alatt állnak.

Nem csak az összegekben lehet eltérés, a rosszul felvitt adatok is eredményezhetnek adóellenőrzést. Főleg a manuálisan rögzített számlák esetében nagy a hibázási lehetőség. Azonban a hibákat még a revizorok előtt feltárhatja és javíthatja a cég, ezért pontokba szedtük a legfontosabb tudnivalókat az adatszolgáltatásról, és arról, hogy milyen adóellenőrzésekre kerülhet sor az online adatok alapján.

Július elsejétől minden áfaalany értéktárház nélkül köteles az online számlarendszerben adatot szolgáltatni egy másik, belföldi áfaalany részére, belföldön teljesített termékértékesítéséről, szolgáltatásnyújtásáról kibocsátott számláról, számlával egy tekintet alá eső okiratról. Eddig csak a 100 ezer forintot meghaladó áthárított áfát tartalmazó, belföldi áfaalanyok közötti ügyletekről kiállított számlákról kellett adatot szolgáltatni.

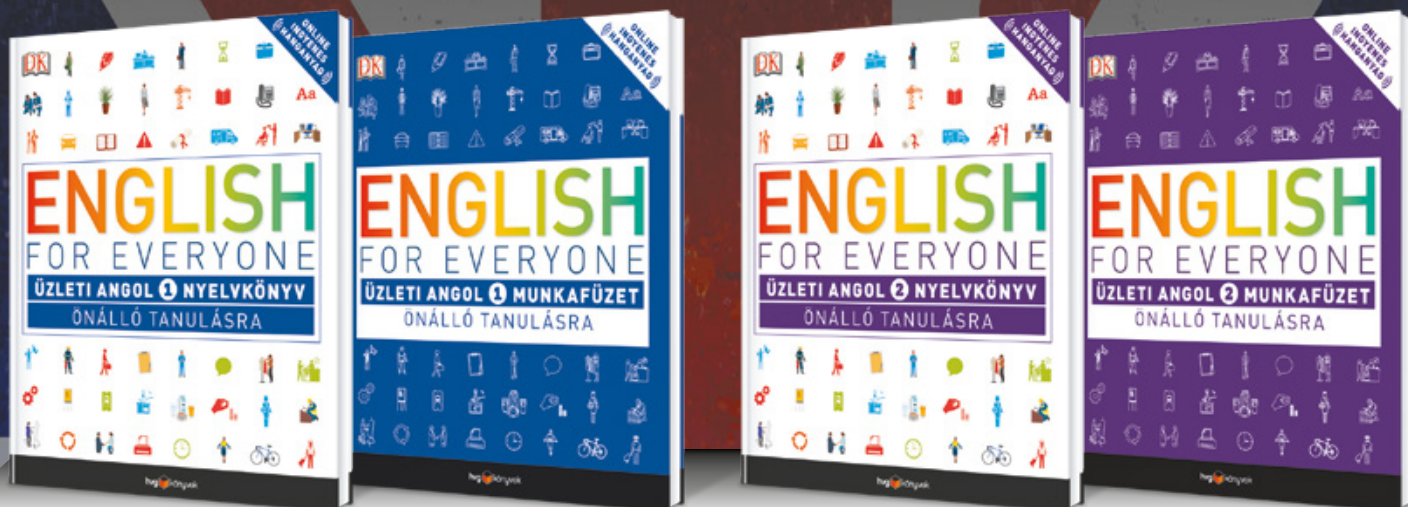
Adatot nem csupán a számlázó programmal kiállított számláról kell szolgáltatni, hanem a számlatömb használatával kibocsátott számla, illetve számlával egy tekintet alá eső okirat adattartamáról is. Csak az jelent különbséget, hogy a számlázó programmal kiállított számla esetén azonnal adatot kell szolgáltatni, kézi számlázáskor pedig 500 ezer forint vagy a fölötti áthárított áfaösszeg esetében a kibocsátást követő naptári na- ▶

ÜZLETI ANGOL

ÚJ!

ENGLISH FOR EVERYONE

ANGOLTANULÁS ÖNÁLLÓAN

A beszédkésztséget és a szövegértést segítő, ingyenes online hanganyaggal és applikációval.

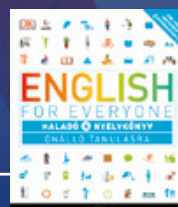
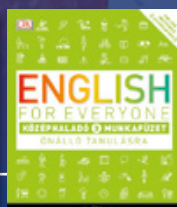
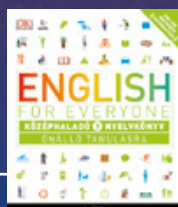
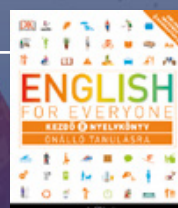
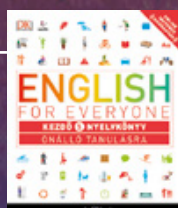
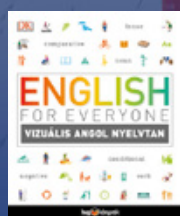
A vizualításra épülő kurzus segíti a szavak és a nyelvtan hatékonyabb elsajátítását.

Hasznos kifejezésekkel és nyelvtani szerkezetekkel munkahelyi szituációkhoz.

A SOROZAT TOVÁBBI KÖTETEI

LEFEDIK AZ A1–C1 SZINTEN ELVÁRT NYELVTANI, BESZÉDÉRTÉSI ÉS SZÓKINCSTANYAGOT.

pon belül, ezen értékhatár alatt – 2020. július 1-jétől – 4 napon belül.

Mi a legegyszerűbb módja az adatszolgáltatásnak?

Az online számlarendszerben történő regisztráció után kapunk egy technikai azonosítót. Ezt az azonosítót kell bemásolni a számlázóprogramunkba, ezáltal az automatikusan küldi az adatokat a NAV részére. Ha az adózó számlatömböt használ, akkor legkésőbb a számla kiállítását követő napon manuálisan fel kell vinnie az adatokat a rendszerbe. Számlatömb esetén tehát kétszer kell kézzel felvinni az adatokat, egyszer a számlatömbbe, majd utána az online számlarendszerbe.

Ha online pénztárgéppel készítünk számlát, azokat az adatokat maga a gép továbbítja a NAV felé. Csökkenhetnek a könyvelők adminisztrációs terhei azáltal, ha a vállalkozás online számlázóprogramot használ, hiszen akkor már nem kell belföldi összesítő jelentést készíteni.

Kik számíthatnak adóellenőrzésre az online adatszolgáltatás miatt?

Az online számlázóprogram indulása óta beküldött 70 millió adatból jócskán volt mit ellenőrizni az adóhatásnak. Tájékoztatásuk szerint az adatokat 24 ezer ellenőrzésnél hasznosították, és 23 millió forint adókülönbözetet tártak fel. Biztosan számíthat adóellenőrzésre, akinél 1 millió forint feletti eltérést találnak a revizorok, vagy aki felszámolás, illetve kényszerített alatti cégekkel állt kapcsolatban.

Az is számíthat ellenőrzésre, aki rosszul viszi fel az adatokat a rendszerbe. Ez főként a nyomdai úton előállított számlatömbök esetén fordulhat elő, hiszen ezeket kézzel fel kell vinni ismételtelen az online számla felületre. A rosszul felvitt adatokról a számlázóprogramok egyébként adnak visszajelzést, ezért jó, ha mindenki megismeri a saját számlázó programjának működését.

Hasznos lehet mielőbb áttérni a kézi számlatömbörről a számlázóprogramokra, hiszen így legalább az adatbevitel során kevesebb a hibázási lehetőség. Megtörténhet, hogy egy számlát véletlenül nem rögzítenek a könyvelésben, vagy az is előfordulhat, hogy a számla a könyvelésben megtalálható, de nem vitték fel az online rendszerbe.

Több online számla-adatszolgáltatáson alapuló ellenőrzésen vagyunk túl, amelyek főként abból adódtak, hogy annak ellenére, hogy számlakibocsátások történtek, a cégek nem nyújtottak be áfabevallásokat, miközben az online számlarendszerben többmillió forint áfaösszegben álltak rendelkezésre vizsgált időszakai számlaadatok.

Az online számla-adatszolgáltatás megkönnyíti a végrehajtást is. Több ügyben találkoztunk azzal, hogy az adóhatóság az online adatokra hivatkozva ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el, és lefoglalta a követelést. Ebben az esetben a mindent rendben tudó cég kaphat egy levelet az adóhatóságtól, amelynek a címe „Követelésfoglalás, ideiglenes pénzkövetelés biztosítása során”. Ebben az esetben nem a partnernek kell kifizetni a tőle kapott számla ellenértékét, hanem egyenesen a NAV-nak. Ebben a megkeresésben a NAV megállapítja, hogy a kötelezettnek „az Ön céggel szemben a XXXXY-67484 számú számla alapján a jövőben esedékes követelése áll fenn”. E követelést a számlán szereplő ellenérték erejéig a NAV lefoglalja. A követelésfoglalásban felhívja a vállalkozás figyelmét, hogy a követelést sem a kötelezett, sem más személy javára nem teljesítheti, hanem köteles azt a lefoglalt összeg erejéig az adóhatóság részére teljesíteni.

Az adóhatóság kiemelten ellenőrzi azokat a cégeket, amelyeknél a partner kényszerített vagy felszámolás alá került. Ha a vállalkozás mindenben szabályosan jár el, akkor is nehéz kiszűrni, hogy mikor, melyik partner kerül ilyen helyzetbe. Fontos az üzletfelek ellenőrzése, cégek adatok pdf formátumú elmentése, adószám, beszámoló benyújtásának vizsgálata. Amennyiben azt látjuk, hogy a partnerünk nem adott be beszámolót már egy éven túl sem, akkor várható, hogy törölni fogják az adószámát. Az e-cégjegyzék lapon (<https://www.e-cegjegyzek.hu/>), a beszámoló letöltési felületén (<https://e-beszamolok.im.gov.hu/oldal/kezdolap>) és a NAV adóhátralékosok oldalán (<https://www.nav.gov.hu/nav/adatbazisok/adoslista>) is sok hasznos és ingyenes információt találunk a partnerekről, nem kell feltétlenül fizetős oldalakról tájékozódni.

Fontos, hogy a hibákat mielőbb javítsuk, mert ha teljesen jóhiszeműek voltunk, akkor is számlánként 500

ezer forint mulasztási bírságot kaphatunk. Ha pedig adóhiányt állapít meg az adóhatóság, a tőkeösszeg megfizetése mellett számíthatunk a 200 százalékos adóbírságra és késedelmi pótlékra is.

Hol kell regisztrálni az online számlarendszerbe?

A NAV vonatkozó oldalán kell minden érintett vállalkozásnak regisztrálnia: <https://onlineszamla.nav.gov.hu/home>. Regisztrálni a cég képviselője tud a KAÜ kódjával (Központi Azonosítási Ügynök). Másodlagos felhasználóként megadható bárki, például a könyvelő is, aki egy egyszerű felhasználónévvel és jelszóval tudja használni a rendszert.

Alanyi mentesek adatszolgáltatása

Előfordulhat, hogy alanyi mentes vállalkozásokat is érinthet az online adatszolgáltatás. Ez akkor lehetséges, ha például átlépik az alanyi mentesség határát.

A NAV jövőbeli tervei

Az online számlaadat-szolgáltatás az előfutára az áfabevallási tervezetek kiajánlásának, amit a NAV a közeljövőben kíván bevezetni. Ami biztosan megvalósul idén, az a NAV online számlázó mobilalkalmazása. A mobiltelefon segítségével történő számlázás még gyermekcipőben jár, egy-két alkalmazás már elérhető a Appstore-ban és más mobil áruházakban, viszont még nem áll rendelkezésre elegendő információ arról, hogy megfelelnek-e a NAV adatszolgáltatási követelményeinek.

dr. Szeiler Nikolett
ügyvéd, adótanácsadó

AJÁNLÓK

A társas vállalkozói jogviszony kérdései és ellentmondásai

A társadalombiztosítással összefüggő kötelezettségek megállapítása során a kiindulópont az érintett társadalombiztosítási jogviszonyának a tisztázása, amely talán a társas vállalkozók – ezen belül a gazdasági társaságok tulajdonos tagja – vonatkozásában okozza ►

a legtöbb nehézséget. Nem véletlen, hiszen a rájuk irányadó szabályok között nem kevés bizonytalanságot vagy ellentmondást találhatunk. A következőkben ezek között tallózunk, a nem nyugdíjas tagokkal összefüggésben foglalkozva a témával.

Kezdjük azzal a gyakran felmerülő kérdéssel, hogy kell-e járulékot fizetni a társas vállalkozás tagja után abban az esetben, ha semmilyen formában nem működik közre a társaságban, de nincs semmilyen más biztosítási jogviszonya, és nem jogosult egészségügyi szolgáltatásra sem? Nos, abból a tényből, hogy valaki egy kft., bt. vagy kkt. tulajdonos tagja, nem következik, hogy bármilyen jogcímen biztosítottá vagy járulékfizetésre kötelezetté válna, hiszen többféle döntést is hozhat:

- 1.) dönthet úgy, hogy nem működik közre a társaság tevékenységében, de
- 2.) dönthet úgy is, hogy munkaviszonyban vagy megbízási jogviszonyban veszi ki részét a munkából és végül,
- 3.) határozhat úgy is, hogy tagként dolgozik.

Az első esetben nem jön létre semmilyen társadalombiztosítási jogviszony, míg a második esetben a biztosítási kötelezettségét a munkaviszonyra, illetve a megbízási jogviszonyra vonatkozó szabályok szerint kell vizsgálni. És végül a 3.) pont alapján jelenthetjük ki a tagról, hogy társas vállalkozónak minősül. Ugyanakkor ezt az egyszerű képet számos tényező felülírhatja.

Széles Imre társadalombiztosítási szakértő

A teljes cikket itt olvashatja el:

https://adozona.hu/tb_jarulekok_nyugdij

Kötetlen munkaidő-beosztás: hogyan alkalmazható, mik a buktatói?

A kötetlen munkaidő-beosztás egyre elterjedtebb, hiszen ilyen esetekben a munkáltató egy sor kötelezettség alól mentesül. Nem tartja nyilván a munkavállaló munka- és pihenőidejét (a szabadság kivételével), valamint nem érvényesülnek a munkaszüneti napokra, illetve a vasárnapi munkavégzésre vonatkozó korlátok sem. Kötetlen munkaidő-beosztás azonban csak meghatározott esetekben alkalmazható,

a helytelen alkalmazás komoly következményekkel járhat.

Így néz ki a nem kötetlen munkaidő-beosztás

A munkaidő-beosztás szabályait (munkarend) fő szabályként a munkáltató állapítja meg. A munkáltató a munkaidőt az egészséges és biztonságos munkavégzés követelményére, valamint a munka jellegére figyelemmel maga osztja be, ebben a kérdésben a munkavállalónak nincsen szerepe, beleszólása. Amennyiben a munkaidő heti 5 napra, hétfőtől péntekig kerül beosztásra, általános munkarendről beszélünk. A munkaidő azonban munkaidőkeret vagy elszámolási időszak alkalmazása esetén egyenlőtlenül is beosztható, ilyenkor a munkaidő a hét egyes napjain nem azonos módon alakul. A munkaidő-beosztásánál a munkáltató a napi és heti munkaidőkorlátokat, a munkaközi szünetet, a napi és a heti pihenőidő szabályait köteles figyelembe venni, nem véletlenül kedvelt a kötetlen munkarend.

Ez a kötetlen munkaidő-beosztás lényege

A munkáltató a munkaidő beosztásának jogát – a munkavégzés önálló megszervezésére tekintettel – a munkavállaló számára írásban átengedheti (kötetlen munkarend). A munkarend kötetlen jellegét nem érinti, ha a munkavállaló a munkaköri feladatok egy részét sajátos jellegüknél fogva meghatározott időpontban vagy időszakban teljesítheti. Ez utóbbira példa a heti meetingek megtartása, melyeken a kötetlen munkarendben dolgozó munkavállalónak is részt kell vennie. Kötetlen munkarend esetén a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) bizonyos szabályait nem kell alkalmazni. Ide tartoznak a munkaidőkeretre, a munkaidő-beosztásra, a munkaidő vasárnapra és munkaszüneti napra történő beosztására, a rendkívüli munkavégzésre, a munkaközi szünetre, az ügyeletre és készenlétre, a napi és heti pihenőnapra, valamint a heti pihenőidőre vonatkozó szabályok. Kötetlen munkaidő-beosztás esetén a munkavállaló munkaidejét sem kell nyilvánartatani.

dr. Kéri Ádám ügyvéd

A teljes cikket itt olvashatja el:

<https://adozona.hu/munkajog>

Munka öregségi nyugdíj, korhatár előtti ellátás mellett

Minden év elején kiemelt érdeklődés mutatkozik az iránt, hogy az öregségi nyugdíj mellett milyen feltételekkel lehet keresőtevékenységet folytatni. Lásuk, mi a helyzet 2020-ban!

2018 júliusától már nem feltétele a nyugdíj megállapításának a biztosítási jogviszony megszüntetése, azaz az öregségi nyugdíj, korhatár előtti ellátás abban az esetben is megállapítható, ha az adott személy a nyugdíj, ellátás megállapításának kezdő napján keresőtevékenységet folytat.

A megállapított nyugellátás, korhatár előtti ellátás melletti munkavégzés, keresőtevékenység azonban, bizonyos jól meghatározott esetekben továbbra is az ellátás folyósításának korlátozását eredményezi. A keresőtevékenység miatti korlátozás tekintetében jelenleg a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) 83/B §-a és a 83/C §-a tartalmaz különböző rendelkezéseket.

A Tny. 83/B §-a a nyugellátásnak a keresőtevékenységből származó nyugdíjjárulék alapjául szolgáló kereset összegének mértékétől teszi függővé az ellátás folyósításának szüneteltetését, rendelkezéseit pedig a nyugdíjkorhatárt be nem töltött öregségi nyugdíjasok – nők 40 év jogosultsági időre tekintettel megállapított öregségi nyugdíja –, valamint a korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban részesülők esetében kell alkalmazni.

Winkler Róbert nyugdíjszakértő

A teljes cikket itt olvashatja el:

https://adozona.hu/tb_jarulekok_nyugdij/

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Két kérdés és két válasz a katázásról

1. Társaságunk külsős alvállalkozóként megbízási szerződés keretén belül foglalkoztat egy korábbi munkavállalót. Az alvállalkozó a kata adózási formát választotta és nem kizárólag társaságunk részére nyújt szolgáltatást, de a megbízási díj tekintetében éves szinten meghaladja az 1 millió forintot. A megbízási ▶

szerszámok értelmében az alvállalkozó idegenvezetői szolgáltatást végez a társaságunk által évi 5-6 alkalommal szervezett csoportos körutazásokon, amely tevékenységhez társaságunk adja a részletes programleírást és az előre szervezett helyszíneket, az alvállalkozó kizárólag csoportkísérőként vesz részt a túrákon. A munkavégzéshez használt eszközök az alvállalkozó tulajdonában vannak, ahogyan a feladat elvégzésének módja is. Kérdésünk az, hogy a fenti körülmények figyelembevételével a kata adózás feltételei fennállnak-e?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

Ha a Katv.-ben szereplő hét feltétel közül legalább kettő igazoltan teljesül, akkor megdől az adóhatóság munkaviszony-vélelme.

Az egyik ilyen feltétel valóban az, hogy a tevékenység végzéséhez szükséges eszközöket, anyagokat ne a bevételt juttató bocsássa a kisadózó rendelkezésére.

Vagyis igazolható legyen, hogy maga a kisadózó szerzi be a tevékeny-

ség ellátásához szükséges anyagokat és eszközöket.

A tevékenység végzésének módjára sem adhat utasítást a megbízó, bevételt juttató szervezet. Ha ez a feltétel is igazolhatóan teljesül, akkor valóban megdől a munkaviszony vélelme. Ha ehhez még egyéb feltétel is teljesülne, például, hogy a naptári évi bevételének legalább 50 százaléka nem a bevételt juttató szervezettől származik, akkor még erőteljesebben védhető a kata szerinti adózás ezen tevékenység esetén.

Szeretném hangsúlyozni, hogy különösen akkor, ha csak két feltétel teljesül, nagyon lényeges, hogy azok minden kétséget kizáróan igazolhatóak, felmutathatóak legyenek (például saját eszközök, anyagok használata esetén be kell tudni mutatni, hogy melyek is azok az eszközök, amelyeket az idegenvezető ténylegesen használ stb).

2. Elérkezett a katabevallás ideje, és szeretném tudni, hogy a vállalkozóvá válási, illetve a munkaügyi központ által

folyósított bértámogatást bevételként kell figyelembe venni vagy sem?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

Nem minősül kisadózói bevételnek a fejlesztési célú vagy a költségek fedezetére folyósított támogatások összege.

Azok a támogatások minősülnek fejlesztési célú vagy költségek fedezetére kapott támogatásnak, amelyeket az adózó kizárólag a ténylegesen felmerült, igazolt kiadásainak a folyósítóval történő elszámolási kötelezettsége vagy a tevékenység megvalósulása-
nak ellenőrzése mellett kap meg.

Vagyis, ha olyan támogatást kapott, amelyről számlákkal, bizonylatokkal, nyilvántartásokkal el kell számolnia a támogatást juttató szervezet felé, akkor az ilyen támogatás nem számít katas bevételnek. Ha azonban a kapott támogatással kapcsolatban semmilyen elszámolási vagy ellenőrzési kötelezettség nem merül fel, akkor azt katas bevételként kell bevallania.

Szipszer Tamás adószakértő

adózóna

HIÁNPÓTLÓ ÖSSZEFOGLALÓ ÁTALAKULÁSHOZ, MEGSZÜNÉSHEZ

GYAKORLATI ÚTMUTATÓ TIPPEKKEL,
PÉLDÁKKAL AZ ADÓZÁSI ÉS MUNKAJOGI
KÉRDÉSEK MEGVÁLASZOLÁSÁHOZ

- Felelősség megszűnt cégek kötelezettségeiért
- Számviteli feladatok a felszámolás alatt
- Összeolvadás, szétválás, beolvadás

MEGRENDELÉS

MEGJELENT!

RENDELJE MEG 20% ADÓZÓNA-ELŐFIZETŐI KEDVEZMÉNNYEL 2790 FT-ÉRT!

Külföldön fizetett autópályadíjat? Ez a helyzet az áfával

Cseh, német autópályadíjról, szolgáltatási díjról érkezett számla, amelyen a fizetendő összeg bruttó értéként szerepel, nettó érték, áfa, áfakulcs nincs feltüntetve a számlán. A magyar áfabevallásban ezt fel kell tüntetni? Van utána áfafizetési kötelezettség, ha igen, ez levonásba is helyezhető?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

A kérdés megválaszolásához az ottani, külföldi jogszabályok ismerete is szükséges lenne, azonban EU-tagállamokról lévén szó, az áfával kapcsolatban a szabályozás nem sokban különbözhet a magyar áfaszabályoktól – szögezte le előljáróban szakértőnk.

A magyar adózási gyakorlat szerint az autópálya-matrica az autópálya használatának ellenértéke. Az autópálya ingatlanak minősül, így az autópálya használatának engedése (autópálya használati díj) az általános forgalmi adó rendszerében az ingatlan fekvése szerint adózik.

Ha tehát az autópálya-matrica kizárólag külföldi autópálya használatára jogosít, úgy annak értékesítése abban a tagállamban adózik, amelyben az az autópálya található, s amely használatára az autópálya-matrica jogosít.

Teljesítési hely tekintetében így mindenképp Csehország, illetve Németország jön szóba, Magyarország semmiképp.

A számlán külföldi áfának kellene szerepelnie, az adott ország által felszámított összegben.

Magyarországon áfát felszámítani semmiképp sem szabad, mivel a teljesítési hely szabályai külföldre mutatnak. Emiatt a fordított adózás nem alkalmazható, és nem is kell alkalmazni.

A kérdezőnek áfafizetési kötelezettsége a magyar költségvetés felé nincsen.

Szakértőnk végezetül azt javasolta, hogy amennyiben lehetséges, vegyék fel a kapcsolatot a partnerrel a fentiek tisztázása miatt; probléma lehet ugyanis, hogy a szolgáltatás sehol sem adózik (hangsúlyozandó, hogy a magyar szabályok alapján nem beföldön kell).

Bunna Erika
adótanácsadó

Nyugdíj megállapítása: így igazolható a szolgálati idő

Olvasónk nyugdíjba menetele előtt kérte a szolgálati idő megállapítását. A saját maga által számolt és a hivatalosan megállapított szolgálati idő között hét év eltérés van. A megállapító szerv tájékoztatása szerint ez idő alatt nem volt járulékfizetése. A kérdező akkori munkahelyén – egy önkormányzatnál – azt mondták, hogy az adott időszakra vonatkozó kartonokat leselejtezték, számítógépes nyilvántartás sincs róla. Olvasónk azt kérdezi, hogyan tudja igazolni, hogy az érintett időszakban a munkáltató levonta a járulékokat, illetve az adót is?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

A szolgálati idők elismerése során – függetlenül attól, hogy a biztosításban töltött időszak a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) 1998. január 1-jétől történő hatálybalépését megelőző vagy azt követő időszakra vonatkozik – a Tny. bizonyos sorrendiséget állít fel, amikor főszabályként kimondja, hogy azokat elsősorban a társadalombiztosítási igazgatási szervek nyilvántartása alapján kell számításba venni. A szolgálati idők beszámításánál tehát a társadalombiztosítási nyilvántartást mint közhiteles nyilvántartást kell elsődleges forrásnak tekinteni, míg az egyéb bizonyítási eszközök kiegészítő jelleggel alkalmazhatók abban az esetben, ha a társadalombiztosítási nyilvántartásban az adott időszakra nem, vagy csak hiányosan, hibásan lelhető fel adat.

A bizonyítás módja több tényezőtől függ: elsősorban attól, hogy a bizonyításra azért van-e szükség, mert az adat a társadalombiztosítási nyilvántartásban nem szerepel, vagy azért, mert szerepel ugyan, de tévesen. Ha az adat a társadalombiztosítási nyilvántartásban nem szerepel, azt az időszakot további megfelelő bizonyítékok nélkül szolgálati időként elismerni nem lehet, ezen időszakok tekintetében további okirati vagy – elsősorban az 1998. január 1-jét megelőző időszakra vonatkozóan – egyéb hitelt érdemlő módon történő bizonyítás szükséges.

A biztosítási idő fennállásának bizonyítására szolgálhat egyebek mellett a foglalkoztató által kiállított egykorú eredeti okirat, illetve a foglalkoztató eredeti nyilvántartása alapján kiállított

igazolás. Munkaviszony igazolására szolgálhat például a foglalkoztató által kiállított eredeti munkakönyv, munkaszerződés.

Egykorú okiratnak minősül továbbá a havi fizetési jegyzék, vagy annak megfelelő más elnevezésű irat, a besorolásról (annak változásáról) szóló értesítés, a fizetésemelésről szóló értesítés, levéltárakban lévő korabeli nyilvántartások, beteglapok stb.

A fentiekén túlmenően a társadalombiztosítási nyilvántartásban nem vagy csak részben szereplő, okmánynyal, okirattal nem igazolt biztosítási időket tanúk nyilatkozatával is lehet bizonyítani.

Ez a bizonyítási mód azonban nem lehetséges olyan biztosítási jogviszonyokra vonatkozóan, amelyekre a vonatkozó jogszabály az igazolás módját egykorú okirathoz, társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettség teljesítéséhez kötötte/köti, vagy a vitatott jogviszony biztosítási kötelezettsége a jövedelem nagyságától függött. (Például a bedolgozói jogviszony vagy megbízási jogviszony alapján az adott személy kizárólag abban az esetben vált biztosítottá, ha a havi keresete elért egy bizonyos mértéket, vagy a mezőgazdasági termelőszövetkezeti tagnak bizonyos mértékű munkaegységet kellett teljesítenie, hogy az adott évben biztosított legyen).

A biztosítási idők igazolásának tekintetében annak is jelentősége van, hogy a jogviszony 1998. január 1-jét megelőzően, vagy azt követően állt-e fenn, ugyanis a Tny. rendelkezései egyértelműen meghatározzák, hogy az ezen időpontot követően fennállt biztosítási jogviszony kizárólag abban az esetben vehető nyugdíjjogosultságnál szolgálati időként figyelembe, ha erre az időszakra a biztosítottól az előírt nyugdíjjárulékot levonták, megfizették.

Ezzel szemben az 1998. január 1-jét megelőző szolgálati idők elismerésére az 1997. december 31-én hatályos jogszabályokat kell megfelelően alkalmazni, ami azt jelenti, hogy részbizonyítékok hiányában csupán a munkaviszony fennállását kell bizonyítani. Vállalkozók, társas vállalkozók esetében azonban nem csak a biztosítási jogviszony fennállását, illetve a bevételek teljesítését, hanem a járulékfizetést is bizonyítani kell, ugyanis esetükben a bejelentési kötelezettség elmulasztása, valamint járulékfizetés hiányá-

ban – tényleges munkavégzés ellenére sem – állapítható meg szolgálati idő.

Az 1997. december 31-én követően fennállt, a társadalombiztosítási nyilvántartásban nem található szolgálati idő vizsgálatánál a jogviszony fennállása mellett a nyugdíjjáruék megfizetését is bizonyítani kell, részbizonyítékok hiányában ugyanis a nyugdíjjáruék levonását vélelmezni nem lehet. Az előzőekre való tekintettel, az 1997. december 31-ei időpontot követően fennállott szolgálati időre tanúbizonyítás csak nagyon korlátozottan lehetséges, mivel a járulékfizetés ténye tanúvallo-mással nem igazolható.

Összegezve: ha az érintett jogviszony 1998 előtt állt fenn és munkaviszony volt, úgy annak bizonyítása során elegendő a munkaviszony fennállását bizonyítani, ami történhet a fentiekben említett egykorú okiratokkal – ideértve a munkáltató által kiállított éves szja-bevallást is –, vagy akár munkatársi tanúkkal is. 1997 utáni jogviszony fennállása esetén viszont a járuléék megfizetésének tényét is igazolni szükséges. Nem az adó megfizetését kell igazolni, hanem a biztosítási jogviszony fennállását és a járuléék levonását.

Winkler Róbert
nyugdíjszakértő

Szálláshely-szolgáltatás: katás bevétel, áfaalap, ifa számlázása

Katás egyéni vállalkozóként szálláshely-szolgáltatással szeretnék foglalkozni,

bookingon és airbnb-n történő foglalások elszámolására tekintettel. A két szolgáltató euróban fogadja a foglalások ellenértékét. Felém minden hónapot követő hónap 15-éig történik majd meg a szállásdíj utalása, csökkentve a booking- és airbnb-szolgáltatás díjával (12 százalék). Katás vállalkozóként mi a bevételem, illetve a vendég távozásakor hogyan és milyen árfolyamon számlázom a szálláshely-szolgáltatás díját? Ebben az esetben külön számlán kell számlázni a szálláshely díját és az ifát? Az ifát készpénzben, távozásakor fizeti a vendég? A szálláshely értékét a szolgáltató booking és airbnb minden hónap hónapot követő 15-éig utalja át. Mi lesz a turisztikai adó alapja?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A kérdésben szereplő esetben az airbnb tulajdonképpen szolgáltatást nyújt a szálláshelyadónak, amely szolgáltatásról számlát is kell adnia. Ezen szolgáltatásnyújtás összege valójában nem csökkenti a szállásdíjat, annak ellenére sem, hogy technikailag az levonásra kerül a szállásdíjból. Ez valójában csak a felek közötti elszámolást érinti, a szállásdíj teljes összege bevételeknek és áfaalapnak számít a szállásadónál.

Kata szempontjából a bevétel megszerzésének napja az a nap, amikor annak összegét jóváírják a számláján. Ha külföldi pénznemben történik az ellenérték megtérítése, akkor a jóváírás napján érvényes MNB-árfolyamon

kell átszámítani azt forintba a katabevétel szempontjából. Jelen esetben a hónapot követő hónap 15. napján érvényes MNB-árfolyam az irányadó. Ha forintszámlára utalnak, akkor a bank fogja átváltani azt forintba és ezen forintértéket kell figyelembe vennie.

Ha forintban állítják ki a számlát, akkor gyakorlatilag megegyezés kérdése, hogy milyen árfolyamot alkalmaznak. Ilyen árfolyam lehet például a szállás-igénybevétel utolsó napján érvényes MNB- vagy banki vételi árfolyam.

Viszont, ha idegen devizában állítja ki a számláját, akkor az áfa szempontjából a teljesítés napján (távozás napja) érvényes banki eladási árfolyamon, vagy előzetes, NAV-nak történő bejelentés alapján MNB-árfolyamon kell ennek forint értékét megállapítani és ezt az összeget figyelembe venni az alanyi áfamentesség összeghatáránál.

Az idegenforgalmi adó összegét nem köteles feltüntetni a számlán, mivel az nem tekinthető nyújtott szolgáltatásnak. Ugyanakkor nem tilos feltüntetni a számlán annak értékét.

Az önkormányzat szabadon dönthet arról, hogy milyen mértékű idegenforgalmi adót vezet be és hogyan állapítja meg annak mértékét. A megállapítás történhet személyenként és vendégéjszakánként tételes összegben vagy a beszedett szállásdíj 4 százaléka alapján. Az adott önkormányzat rendeletét kell ehhez ismerni.

Szipszer Tamás
adószakértő